

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: TRI/ASEAN/0002

ชื่อโครงการ: ASEAN: การบูรณาการการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ (Learning Each Other Through ASEAN Tourism Education)

กรณีศึกษาประเทศสิงคโปร์และประเทศบรูไน

ชื่อนักวิจัย: นางสาวตติยาพร จารุมณีรัตน์

คณะกรรมการบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Email address: tatiyaporn.j@gmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 1 มิถุนายน 2553 – 31 พฤษภาคม 2554

การดำเนินการชุดโครงการ ASEAN: การบูรณาการการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาประเทศสิงคโปร์และประเทศบรูไน มีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ เพื่อศึกษาสถานการณ์หลักสูตรการท่องเที่ยวและ/หรือการโรงแรมในประเทศสิงคโปร์และบรูไน รวมทั้งวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งของหลักสูตรการท่องเที่ยวในมหาวิทยาลัยของประเทศสิงคโปร์และบรูไน เสนอแนวทางการบูรณาการการศึกษาวัฒนธรรมข้ามชาติไว้ในหลักสูตรการท่องเที่ยวและ/หรือการโรงแรมของประเทศสิงคโปร์และบรูไน และเสนอแนวทางการสร้างความร่วมมือของสถาบันการศึกษาในประเทศสิงคโปร์และบรูไน

งานวิจัยพบว่าสถานการณ์ปัจจุบันประเทศสิงคโปร์และประเทศบรูไนมีลักษณะหลายประการที่คล้ายคลึง เช่น ลักษณะกายภาพของประเทศที่มีขนาดเล็ก ลักษณะสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาครัฐและภาคการศึกษาของทั้งสองประเทศตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยมุ่งยกระดับคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในทุกๆ ด้าน รวมถึงทักษะการใช้ชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาให้ประชาชนมีความพร้อมสู่การเป็น Global Citizen

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์สถานการณ์หลักสูตรการบริการและการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศ พบว่าหลักสูตรฯ ได้รับความนิยมน้อยกว่าหลายในประเทศสิงคโปร์ เพราะอุตสาหกรรมบริการเป็นอุตสาหกรรมหลักในการสร้างรายได้แก่ประเทศ ในขณะที่ การพัฒนาหลักสูตรฯ ในประเทศบรูไนกำลังอยู่ในช่วงเริ่มต้น เพราะประชาชนชาวบรูไนยังให้ความสำคัญกับภาคอุตสาหกรรมน้ำมัน แต่ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกำลังได้รับการตอบรับมากยิ่งขึ้นทั้งจากภาครัฐและภาคการศึกษา

นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญต่อการบูรณาการวัฒนธรรมข้ามชาติในหลักสูตรฯ และหัวใจหลักของการบูรณาการฯ ของหลักสูตรฯ ในทั้งสองประเทศ คือ การบูรณาการความรู้ในห้องเรียนและการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการเดินทางไปต่างประเทศ นอกจากนี้ งานวิจัยพบว่า ในอนาคตประเทศสิงคโปร์และประเทศบรูไน อาจต้องเผชิญการไหลเข้าของแรงงานต่างชาติ ดังนั้น ทั้งสองประเทศจึงมีความจำเป็นต้องให้ความรู้ประชาชน โดยเฉพาะเรื่องการให้สิทธิเสรีภาพการทำงานที่เท่าเทียมกัน และให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอื่นๆ เพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกและความเข้าใจอันดีต่อกัน

ผลจากการวิจัย แนวทางการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมข้ามชาติที่ภาคการศึกษาในทั้งสองประเทศควรดำเนินการต่อไปนี้

- บูรณาการความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมข้ามชาติมากขึ้นในหลักสูตรฯ โดยผสมผสานวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านการทัศนศึกษาหรือเข้าร่วมกิจกรรมในประเทศกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน
- เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนในหลักสูตรฯ เช่น ภาษาที่ใช้ในกลุ่มประเทศแถบอาเซียน

นอกจากนี้ ควรมีการเร่งสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน กระตุ้นให้เกิดการร่วมมือในทุกภาคี เช่น โครงการฝึกปฏิบัติงานที่มีผลตอบแทนที่น่าดึงดูดใจ ใช้สื่อ Social network สนับสนุนการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม เช่น การจัดทำ web blog เพื่อให้ นักศึกษาใช้เป็นเวทีในการอภิปรายและเรียนรู้วัฒนธรรมข้ามชาติ เป็นต้น

คำสำคัญ: กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การสื่อสารข้าม/ระหว่างวัฒนธรรม หลักสูตรการบริการและการท่องเที่ยว

Abstract

Project Code: TRI/ASEAN/0002
Project Title: Learning Each Other Through ASEAN Tourism Education: The Case of Singapore and Brunei
Investigator: Tatiyaporn JARUMANEERAT
Faculty of Hospitality and Tourism, Prince of Singkla University
Email Address: tatiyaporn.j@gmail.com
Project Duration: 1 June 2010- 31 May 2011

The research project titled “Learning Each Other Through ASEAN Tourism Education: The Case of Singapore and Brunei” was conducted with four main objectives which are to study the current curriculum in tourism and/or hotel in Singapore and Brunei, analyse the strengths and weaknesses of the curriculum offered in the countries, offer guidelines in integrating knowledge in cross-cultural in the curriculums, and propose ways of fostering better collaborations between institutions.

Being both small countries with multicultural societies, the government and educational institutions in both countries are fully aware of the importance of developing their people to be qualified workforce while equipping them with necessary skills so as to prepare them to live in an even more multicultural society and ultimately become “global citizens”.

However, the research indicates that the tourism and hotel (hospitality) curriculums have received wider recognition and far more acceptance in Singapore than in Brunei. This is perhaps due to the fact that tourism industry forms a major economic sector in Singapore, while the economy in Brunei is still very much heavily

reliance on gas and natural resources. Nevertheless, over these recent years there has been gradual awareness from the government, public and education sectors in Brunei.

Regarding the integration of cross-cultural aspects into the curriculum a various forms of integrations are identified in the higher education institutions in both countries. Being the heart of the integration is students' exposure to the real environment by encouraging students to travel to overseas on educational purposes such as overseas internship and study exchange. Based on the results, it is likely that both countries could anticipate a large influx of foreign labours from ASEAN countries, thus this poses a greater need for integrating cross-cultural knowledge as to avoid potential conflicts and other cultural related problems, and give equal employment opportunity for all.

Deriving from the study, a number ways of integrating cross-cultural into the curriculum are proposed:

- Integrate more cross-cultural knowledge through a various forms of teaching activities such as encouraging more student overseas exposure and students trips to ASEAN countries
- Add more ASEAN culture into the curriculum such as common language used in ASEAN countries

In addition, there is a greater need for more concrete collaborations between institutions and other stakeholders, for example working towards an internship program that offers attractive compensation schemes, use of social media for learning cross-cultural studies and etc.

Keywords: ASEAN, Cross-Cultural, Hospitality and Tourism Curriculum